

Beste raadsleden,

In de Raadscommissie Ruimte van 14 mei 2024 hebt u het onderwerp *Meerjaren Onderhouds Plan (MOP) Openbare Verlichting (OVL) 2024-2027* behandeld.

Besloten is om dit onderwerp als hamerstuk te behandelen in de Raadsvergadering van 28 mei 2024.

Portefeuillehouder Jelke Nijboer heeft toegezegd nog nadere informatie te sturen in vervolg op een aantal vragen die tijdens Raadscommissie zijn gesteld.

Hieronder zijn de betreffende onderwerpen benoemd met daarbij de informatie. Voor de volledigheid is nog aanvullende informatie gegeven.

Het gaat om toezegging Ibabs ID 367 (Bewegingssensoren en kleur licht) en 368 (Criterium plaatsen lantarenpalen).

ID 367 Bewegingssensoren en kleur licht

Bewegingssensoren

Openbare verlichting heeft meerdere functies, zoals een bijdrage leveren aan sociale veiligheid, verkeersveiligheid en leefbaarheid, maar ook dienen als oriëntatiepunt.

Verlichting door middel van bewegingssensoren is mogelijk.

Als de verlichting aan moet en wanneer die weer uit kan is afhankelijk van het bewegende object.

Is het een voetganger, een fietser, een auto of een dier.

Voor een auto is de verlichtingsduur heel anders dan voor een voetganger.

Verlichting door sensoren kan invloed hebben op de sociale veiligheid.

Dit omdat van verre al te zien is of er iemand aankomt doordat de verlichting op die locatie aangaat.

De kosten van een armatuur met een bewegingssensor gaan al snel richting de € 1.500,-.

Dit is fors duurder dan een standaard armatuur (afhankelijk van type tussen € 250,- en € 750,-) en de extra investering verdient zich ten opzichte van een dimregime niet terug.

Daarnaast kan het regelmatig aan- en uitgaan van de openbare verlichting zorgen voor een onrustig beeld.

Lichtkleuren

Er zijn verschillende lichtkleuren mogelijk.

Bepaalde dieren kunnen moeite hebben met delen van het lichtspectrum.

Er worden dan een aantal tinten uit de verlichtingsspectrum gehaald.

Om een te technisch verhaal te voorkomen worden hieronder een aantal voorbeelden van toepasbare lichtkleuren vermeld.

Voor sommige vogels is het wenselijk een maximum van 7% rood licht uit te stralen

Voor vleermuizen zijn er lampen ontwikkeld die meer in de amberkleuren uitstralen.

Naast het werken met verschillende lichtkleuren zijn er ook armaturen die voldoen aan het zogeheten IDA-certificaat.

Het IDA is de Internationale Dark Sky Association en gaat over het terugdringen van de uitstraling van verlichting naar boven.

De gecertificeerde armaturen hebben geen licht/strooilicht naar boven toe.

ID 368 Criterium plaatsen lantarenpalen

Plaatsing lichtpunten binnen de bebouwde kom

Binnen de bebouwde kom wordt de verlichtingsklasse bepaald voor de betreffende weg. Aan de hand hiervan wordt de minimale verlichting bepaald. De locatie van de lichtpunten wordt mede bepaald door bebouwing (lichtinval in woningen ramen etc.) bijzondere situaties, inritten, kruisingen enz. De definitieve locatie van de verlichting wordt in de praktijk nog aangepast aan de situatie ter plaatse.

Plaatsing van lichtmasten buiten de bebouwde kom

Buiten de bebouwde kom wordt vaak niet verlicht. De duisternis is het uitgangspunt. Verlichting plaatsen is een keuze, waarbij de positieve functie van verlichting afgewogen moet worden tegen de negatieve aspecten. De verlichting wordt dan ook geplaatst ter oriëntatie of dat er een bijzonder

(verkeer)situatie is die uitgelicht moet worden. Sociale veiligheid is zelden gebaat bij verlichting buiten de bebouwde kom. Wil sociale veiligheid met verlichting vergroot worden, dan moeten er voldoende personen zijn die zien wat er gebeurt. Dat is in het buitengebied zelden het geval.

Reinigen van de lichtmasten:

Het reinigen van een lichtmast kost gemiddeld ongeveer € 20,--. De vraag wat het regelmatig reinigen van een lichtmast exact bijdraagt aan de langere levensduur is niet exact te bepalen.

De vergelijking met een kozijn en schilderwerk is altijd wel een heldere.

Wanneer een verflaag goed wordt bijgehouden en regelmatig wordt onderhouden krijgt bijvoorbeeld houtrot geen kans. Daardoor is het niet nodig het kozijn eerder te vervangen dan verwacht; meestal gaat het kozijn zelfs langer mee dan verwacht.

Als een lichtmast bijvoorbeeld € 1.500,-- kost zijn bij een levensduur van 40 jaar de vervangingskosten jaarlijks € 37,50

Wanneer de vervanging 10 jaar kan worden uitgesteld scheelt dit € 375,-- euro aan vervangingskosten.

Een lichtmast wordt in de levenscyclus drie maal gereinigd.

Indien dit om de vijf jaar gebeurt en het reinigen ook in de verlengde periode (in dit voorbeeld 50 jaar) meerekent moet er 6 maal vaker gereinigd worden.

De kosten hiervan zijn € 120 (6 maal reinigen a € 20,-) tegenover een besparing op vervangingskosten van € 375,-.